

SISUKORD

MAJANDUSE ARENG 2002. AASTAL

I. MAAILMAMAJANDUS	13
Ameerika Ühendriigid	14
Jaapan	15
Euroopa	15
Soome ja Rootsi	16
Kesk- ja Ida-Euroopa kandidaatriigid	17
Balti riigid	19
Venemaa	21
Ladina-Ameerika ja Aasia arenevad turud	21
Rahvusvahelised finants- ja toormeturud	21
II. EESTI REAALMAJANDUS JA FINANTSSEKTOR	24
Reaalsektor	24
<i>Eesti ning teiste Euroopa Liidu kandidaatriikide riigireitingud .....</i>	<i>24</i>
Monetaarkeskond	25
Välis- ja sisenõudlus	26
Majanduskasvu rahastamise allikad	28
Valitsussektor	29
Inflatsioon	30
Finantssektor	32
Pangandus	33
Institutsionaalne areng	33
Pankade varad ja kohustused	35
Tulukus ja riskid	37
Väärtpaberiturg	39
Võlakirjaturg	39
Aktsiaturg	39
Investeeringufondid	40
Kindlustus	41

EESTI PANK RAHVUSVAHELISES MAJANDUS- JA FINANTSSÜSTEEMIS

III. KESKPANGA RAHVUSVAHELINE TEGEVUSKESKKOND	45
Uuenev Euroopa Liit	45
Euroliidu laienemine	45
<i>Euroopa Liiduga ning Euroopa Majandus- ja Rahaliiduga</i> <i>ühinemise kriteeriumid</i>	47
Euroopa Liidu majandus- ja finantspoliitika	48
Euroopa Tulevikukonveniendi majanduspoliitika töögrupi soovitusel	48
Majanduspoliitika koordineerimine liikmesriikide vahel	48
Eelarvepoliitika koordineerimine	49
Euroopa ühtse finantsteenuste turu loomine	49
Euroopa Keskpang	50
Rahvusvaheline Valuutafond raha- ja panganduspoliitilise keskkonna kujundajana	51
IV. RAHAPOLIITILISE STABIILSUSE TAGAMINE	53
Majanduspoliitika põhijooned rahapoliitilise stabiilsuse vaatekohast	53
Rahapoliitika eesmärgid ja areng	54
Järgepidevus	54
Teel Euroopa Majandus- ja Rahaliitu	55
<i>Rahapoliitika ülekandemehhanism Eestis</i>	55
Rahapoliitika aastal 2002	56
Rahapoliitika operatsioonilise raamistiku reform	56
Eesti Panga ja valitsuse poolt sügisel võetud meetmed	59
<i>Eurosularaha kasutuselevõtt ja eurostumine</i>	60
Koostöö Euroopa Keskpangaga	61
<i>Kümme aastat Eesti rahapoliitikat</i>	61
Regulaarne majandusanalüüs, prognoos ja majandusuuringud	62
V. FINANTSSTABIILSUSE TAGAMINE JA PANGANDUSPOLIITIKA	64
Finantspoliitika 2002. aastal	64
Tööjaotus Finantsinspeksiooniga	65
Turvavõrk ja hoiusekindlustus	65
Õigusaktide täiendamine	66
Rahapesu tõkestamine	66
Regulaarne finantssüsteemi analüüs	67
Analüüsi eesmärgid, objekt ja väljundid	67
Analüüsi kvaliteedi tõstmine	68
<i>Panganduspoliitika Eestis viimasel kümnendil</i>	68
VI. STATISTIKAALANE TEGEVUS	70
Pangandus- ja muu finantsstatistika	70
Statistika kogumise ja koostamise jätkuv vastavusseviimine	
EKP nõuetega	70
Finantsstatistika roll analüüsi kvaliteedi tõstmisel	71
Koostöö Euroopa Keskpangaga	71
Maksebilansistatistika	72

VII. MAKSE- JA ARVELDUSSÜSTEEM	73
Pankadevaheliste maksete arveldussüsteem	73
Makse- ja arveldussüsteemialaste õigusaktide täiendamine	74
Euroopa Keskpanga hinnang Eesti arveldussüsteemile	74
<i>Pankadevahelise arveldussüsteemi areng</i>	74
Maksevahendid	75
Sularahata maksevahendid	75
Arveldused	77
Sularahanõudluse rahuldamine	79
Ringlusselastud pangatähed ja mündid ning nende struktuur	79
Sularaha ringlus	79
<i>Keskpanga sularaha- ja turvaosakonna juhtimissüsteem</i> <i>vastab ISO 9001:2000 kvaliteedistandardile</i>	81
Uute rahatähtede kasutuselevõtt ja sularahaekspertiis	81
<i>Kümme aastat Eesti pangatähti ja münte</i>	82
VIII. RESERVIHALDUS	83
Reservihalduse korraldus	83
Välisvaluutareservi struktuur	83
2002. aasta tulemused	84
VVRi investeerimine	84
Investeermiskeskond	85
Normportfelli muutused	87
Riskijuhtimise uuenenud põhimõtted	88
Varahaldusteenuse osutamine avalikule sektorile	88
<i>Kümme aastat välisvaluutareservi haldamist</i>	89
KOOSTÖÖ, SUHTLUS JA ORGANISATSIOONI ARENG	
IX. MAJANDUSPOLIITILINE KOOSTÖÖ EESTIS JA VÄLISMAAL	93
Ühinemisläbirääkimiste lõpetamine	93
<i>Liitumisläbirääkimised peatükiti</i>	93
Majanduspoliitiline dialoog ja koostöö Euroopa Liidu struktuuridega	95
Euroopa Tulevikukonvent	95
Euroopa Lepingu dialoog	96
Euroopa Keskpank	96
Eurointegratsioonialane koostöö Eestis	96
Koostöö Rahvusvahelise Valuutafondiga	97
Koostöö muude rahvusvaheliste organisatsioonidega	98
Eesti Pank ja riigireiting	98
Ühisseminarid teiste keskpankadega	98
Kahepoolsed kohtumised ja visiidid	98
<i>Eesti Panga rahvusvaheliste suhete areng kümnel viimasel aastal</i>	99
X. KESKPANGA SUHTLUSPOLIITIKA	101
Avalike suhete ja kommunikatsiooni põhimõtted	101

Keskpanga avalike suhete seisukohast olulised sihtrühmad	101
Eesti Panga regulaarsed majanduspoliitilised väljundid	102
Vastamine teabenõudeile ja päringuile	102
Meediasuhtlus ja avalikud esinemised	102
<i>Eesti krooni 10. aastapäeva tähistamine</i>	102
Iseloomulikke muus suhtluses avalikkusega	103
“Rahakompass 2002”	103
Museumi tegevus	103
Kvartalikiri Kroon & Majandus	104
<i>Rahvusvahelised nõuded riigi finantssüsteemi ja majanduse alasele</i> <i>avalikule teavitusele</i>	104
<i>Eesti Panga avalik suhtlus viimasel kümnendil</i>	105
XI. EESTI PANGA ORGANISATSIOON JA PERSONALIPOLIITIKA	106
Organisatsiooni areng	106
Panga juhtimine ja vastutusvaldkonnad	106
Strateegilise juhtimise ja töökorralduse arendamine	108
Strateegiline juhtimine	108
Töökorralduse arendamine	108
Eesti Panga töötajad	109
Panga personalipoliitika eesmärk	109
Personalipoliitika rakendamine	109
Panga töötajad	109
Arendamine ja koolitus	110
Traditsioonid ja töötajate harrastused	110
Spordiklubi	110
Kammerkoor	110
EESTI PANGA RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	
31. detsembril 2002 lõppenud majandusaasta kohta	111
Eesti Panga raamatupidamise aastaaruande lisad	116
Audiitori järeldusotsus	132
LISAD	
2002. aasta kroonika	134
Eesti Panga missioon, peaeesmärgid ja arengukava	140
2002. aastal välja antud Eesti Panga presidendi määrused	142
Eesti Panga regulaarsed infoväljundid	144
STATISTIKA	147